

MUNGIALDEKO ESAKERAK

1. Ai! guzurre: guzurre merkia da tal
 2. Bururik ez dekonak kaderakaz ibilli bear dau.
 3. Gure gazte denboran, askia altu euki gendun: Onegaz esan gura dau gosea paseta dagozala euren gazte denboran.
 4. Orrek biarra *leba gitxigaz* eitxen dau.
 5. Orreri ez deutzo "lebarik". (No le importa).
 6. Gure umiak, "zer gure eta nora gure" dekoaia nigatxik.
 7. Ardaa edaten asi zatez? (Jatabe).
 8. "Guruzu" (gura dozu) ez dakarrela? (A que no trae).
 9. Zuek oraintze egin bear dozue "aberastu edo barrabastu".
 10. Lagun "pertsona" ori baiño atzeriaurik (corto) ez dau (dago).
 11. Baj, esaten dan moduen balitzeke!
 12. Pena au zetan eukirik eztekot (ez daukot), pentsetan dot nik.
 13. Batek diñotso bestiari: "Ei, ik eztiak estu dekozak eztok (ez dok)?"
 14. Neu naz ba!
 - 15, Gizon guztiek bardiñ, emen ta an ta leku guztietan.
 16. Gizon ori "yangoa" baiño ez da.
- Yangoa: egoista, gorron.
17. Au dozu lobe? Izan daitela osabe baiño obe! (Katika'n).
 18. Beiñ, Birle'ko glzon zar batek au esan eban erriko tabernan:
Euntzentzako baso ta andrentzako zozo!
 19. Beti jaten ta beti jateko!
 20. Bizi aberats ta ill pobre.
 21. Kobriak sarteneri baltza esan eutson.
 22. Orrek "euli bete esku" ez dau balio.
 23. Guruzu (gura dozu) tragu bat ala?: Ez, leporaiño beteta gauz (gagoz) eta!
 24. Joan zoaz ala etorri zatoz?

JATABE'KO IG E R KIZU NA K

Aintziñako denporetan sutondoan bilduten zan zendi guztia gariak eta artoak zuritu eta garanduten. Garai artan gaur egungo aparailurik ez egoanez euren artean kontetan ebezan ipuiñak, igerkizunak, bertso-zaarrak eta abar...

"Euskerazaintza" aldizkarian, zenbaki ezberdiñetan, Jatabe'koa dan Ziriaka Urrutia'k neuri kontatutako; igarkizunak, ipuiñak eta bertso-zaarrak idatziko dodaz.

1. Iñoiz jazo ez dana ta beiñ be jasoko ez dana, zer da?: Katu belarrian sagu abirik ez.
2. Yoago ta maiteago, zer da? Pelotea.

3. Buztanagaz jaten dauan aberea, zein da?: Buztandunak danak, batek bere ez dau kenduten jateko eta.
4. Zulo utsa izan ta urez bete leikena, zer da?: Ezponjia.
5. Andereño señorita bat beti kotxjan ta beti bustirik, zeñ da?: Miña.
6. Basoan jaio, basoan asi, errira etorri ta bera nagusi, zer da?: Alkatean makilla.
7. Etxian isilik ta basoan kantari, zer da?: Askorja.
8. Lurriaren gañian pala bi, pala gañjan makilla bi, makilla gañian sakua, saku barruan errota, errota gañian zazpi zulodun gona bat, zer da?: Laguna edo pertsona.

JATABE'KO KOPLA ZAARRAK

Mungialdean garai baten testotan jardutea zeritzona egoan.

Testotan egitea bertsoan jardutearekin loturik doa baiña testua esaldi edo perpaua utsa besterik ez da. Esaterako: Osabia ta lobia zeñ ete da bata bestea baiño obia.

Kopla zarra bertsoaren erdia da eta Bizkaian oso zabaldurik egon da aspalditik. Bertsoa bertsolez Urretxindorraren bitartez zartu zan Bizkaian ta argi utxi bear dogu zortziko andia bakarrik sartu ebala, zortziko txikia Bizkaian ariñagotik baegoalako.

Mungialdean testo-kantari ugari egon dira baiña denborarekin galduz joan dira. Alanta guzti ere kopla zaar batzuk lortu aal izan dodaz.

Orregaitik Jatabe'koa dan Ziriaka Urrutia'ri emon bear dautsadaz eskerrak beragandik jasoak bait dira onako kopla zaar auk:

I
Illargieri eiten yakoz
begiak illundu.
Zaindu bearrik ez dau
ez dadiñ aldendu.

II
Baiña Jaunak oi dausku
gauza bat agindu,
biziak lur emoten
eiteko lagundu.

III
Badaki naiko ez dala
eriotz zigorra,
ta bizi aal izateko
denbora laburra.

IV
Ludjari eiñ bear
betiko agurra,
arimeagaitik daukot
geroko leldurra.

V

Goiz jaio nintzalako
bizi naiz berandu,
gaztetasun guztia
egiñik aldendu.

VI

Ori oiñ (orain) ezin geinke
atzera gogandu,
bestela artuko geunke
nork emon bagendu.

VII

Eriotzia datorku
gurana gaiztorik,
zaar artuko gaittuz
baiña beste asko gazterik.

VIII

Gazte batzuk ez dauke
olango usterik,
baiña lur zaarra baiño
ez dauke besterik.

IX

Eriotzia laister
daukagu atian,
itziko ez dauskuna
iñori bakian.

X

Artez ibilli gaitez an
aal dogun ardan,
oker ibilli ezker
ariman kaltian.

XI

Bizi garen guztiok
gaude gu sortian,
eriotzian itzala
agertu artian.

XII

Zor ori ordainduko dogu
egunen batian,
sartu baiño lenago
gu danok 'urdian.

XIII

illaezin ba euki
bizien lekuan,
geuk eroango dogu
arturik lepuan.

XIV

Senideen atzetik
negarrez lautua,
ai zeñ egun itzela
ori aal gaituan.

XV

Ñaizi jzan zenuen
naizi izan dadilla,
bizirik jaio dana
izango da illa.

XVI

Eriotza gau ta egun dabil
guri deika,
ta egun zoriontzu baten
agertu dadilla.

XVII

Zelakua dan gure
munduko bizitza,
alantze izango da
gero geure eriotza.

XVIII

Asko bizi oi dire
munduan arrorik,
zerua itxaroten
dau (dago) nekatu barik.

XIX

Zenbat dagoz errata
infernu barruan,
uste ebenek zeudela
betiko zeruan.

XX

Zeuri beste ainbeste
yasoten bayatzu,
belu esetu barik
zeuk egjn bearko dozu.

XXI

Zeure burutaziño
lagunen esanak,
naiz ta zorigaiztokoak
galdu zinduzanak.

XXII

Munduko esti gozo
poztu zinduzanak
ez ditubez izango
azken atsegiñak.

XXIII

Arjimegaz ez aaztu
bizi atsegiñez,
alan dozun guztia
amaitzeko onez.

XXIV

Jaunaren berbiari
ez burlau edo gortu,
beti sjiñezten dozun
bidia billatu.

XXV

Jaun onak aginduak
imiñi zituan,
orretarako sartuko
bagiña zeruan.

XXVI

Bere berba andiak
ez dau uts emongo,
oraingo isiltasuna
da bai agertuko.

XXVII

Arako azkeneko
eguna sarrian
agertuko da ondo
guztien aurrian.

XXVIII

Ez da iñoiz izango
burla ta barrerik,
ez dau iñoiz jzango
biots pozgarririk.

XXIX

Asko badira ere
bide nasaikuak,
danok artuko gaitu
epai betikoak.

XXX

O Jauna andi ta jabe
beti betikoa,
egizu izan nedjlla
zeure aldekoa.

XXX1

Ondo bizj nadilla
gero ondo ilteko.
betiko zeruetan
zeugaz izateko.